Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101167

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черніков Денис Олегович

2. Chernikov Denys O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-05-2021

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.810.008

Повне найменування юридичної особи: Національна академія державного управління при Президентові України

Код за ЄДРПОУ: 23696843

Місцезнаходження: вул. Ежена Потьє, буд. 20, м. Київ, 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія державного управління при Президентові України

Код за ЄДРПОУ: 23696843

Місцезнаходження: вул. Ежена Потьє, буд. 20, м. Київ, 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 82.13

Тема дисертації:

1. Механізми державної допомоги суб'єктам господарювання в умовах міжнародної економічної інтеграції України

2. Mechanisms of State Aid to Undertakings in Conditions of International Economic Integration of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю створення механізмів державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні, які би сприяли вирішенню завдань економічної політики та відповідали міжнародним зобов'язанням держави. Обґрунтовано, що оцінка взаємного впливу процесів міжнародної економічної інтеграції та державного втручання з метою підтримки економічної діяльності повинна додатково включати такі аспекти: оцінка впливу на міжнародну інтеграцію, торгівлю, інвестиції; оцінка відповідності нормам міжнародного права, міжнародним зобов'язанням держави, які покликані забезпечувати процеси інтеграції; позиція національного бізнесу та іноземних інвесторів. Здійснено аналіз термінів "державна підтримка", "державна допомога", "субсидія" за критеріями виконання державою певних функцій, впливу на поведінку одержувача, вибірковості або впливу на конкуренцію. Доведено, що правила

державної допомоги ЄС виконують особливу роль як ключовий спільний елемент у наднаціональному механізмі підтримки економічної діяльності за рахунок бюджету ЄС та національних механізмів державної допомоги суб'єктам господарювання у державах-членах ЄС. На основі досвіду ЄС та його країн-членів встановлено, що завдяки застосуванню правил державної допомоги ЄС на національному рівні відбувається модифікація схем і заходів підтримки, їх удосконалення для забезпечення ефективності та результативності. З'ясовано, що в країнах-членах Світової організації торгівлі та не належать до інтеграційних об'єднань високого рівня, активно застосовуються різні заходи державної підтримки: спеціальні економічні зони та їх різновиди(експортні зони, промислові зони тощо), податкові пільги, гранти тощо. При цьому надання підтримки характеризується високими вимогами до ефективності та результативності. Проаналізовано міжнародні зобов'язання України щодо впровадження правил державної допомоги ЄС. Установлено, що через вибіркову імплементацію норм права ЄС та невідповідність базового Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, не відбулося очікуваного трансформаційного впливу на механізми державної допомоги. Обґрунтовано теоретико-прикладні засади формування комплексної структури механізмів державної допомоги, які передбачають залучення розробок у сферах індустріальної політики, інвестиційної політики, міжнародних стандартів і практик. Запропоновано цілісний підхід до вдосконалення таких механізмів державної допомоги суб'єктам господарювання: організаційний, правовий, механізм надання, оцінки та коригування, а також механізм контролю щодо впливу на конкуренцію та торгівлю. У рамках удосконалення організаційного механізму запропоновано: зміна структури консультативно-дорадчих органів при Кабінеті Міністрів України, уточнення функцій профільного віце-прем'єр-міністра та міністерства або утворення окремого урядового органу; запровадження аналізу впливу запланованого державного втручання на торгівлю з ЄС та конкуренцію; комплексне використання теоретичних засад державного втручання, внутрішніх та міжнародно визнаних пріоритетів державної допомоги, позицій зацікавлених сторін для визначення пріоритетів допомоги або підтримки. Для вдосконалення правового механізму обґрунтовано необхідність використання повною мірою положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також внесення низки змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" для проведення належної оцінки впливу допомоги на торгівлю з ЄС, усунення перешкод для використання правил ЄС. Реалізація цих пропозицій, відповідно, уможливить повноцінне функціонування механізму контролю щодо впливу на конкуренцію та торгівлю. З метою вдосконалення механізму надання, оцінки та коригування державної допомоги доведено необхідність інтеграції цілей і завдань політики державної допомоги із секторальними політиками, а також запропоновано повною мірою використовувати інструменти допомоги, які допускаються в рамках міжнародних підходів та норм. Також запропоновано використовувати індикатори результативності, ефективності, якості для оцінки схем і заходів державної допомоги. Ключові слова: державна допомога суб'єктам господарювання, правовий та організаційний механізми державної допомоги, модернізація механізмів державної допомоги, міжнародна економічна інтеграція, державне втручання в економічну діяльність, державна підтримка, субсидії суб'єктам господарювання, правила Європейського Союзу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання, стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва, індустріальна політика.

2. The relevance of the research topic is based on a need to establish mechanisms of state aid to undertakings, which should promote achieving objectives of economic policy and be in line with international obligations of the state. It was justified, that assessment of the mutual impact of processes of international economic integration and public intervention to support economic activity should include the following aspects: evaluation of the impact on international integration, trade, and investment; assessment of compatibility with international law norms, international obligations of the state, which should secure the integration processes; positions of national business and foreign investors. The terms "public support", "state aid", "subsidy" were analyzed by criteria of executing particular functions by the state, of impact on the beneficiary's behavior, of selectivity, or impact on competition. It was demonstrated, that the EU state aid rules fulfill the special role as a key common element in the supranational mechanism of support to economic activity from the EU budget and the national mechanisms of

state aid to undertakings in the EU member states. Based on the experience of the EU and its member states, it is established that the application of EU state aid rules at the national level modifies support schemes and measures, by improving them to ensure efficiency and effectiveness. It was found that in countries that are members of the World Trade Organization and do not belong to high-level integration associations, various measures of state support are actively applied in the form of special economic zones and their varieties (export zones, industrial zones, etc.), tax benefits, grants, etc. At the same time, the provision of support is characterized by high requirements for efficiency and effectiveness. The content of Ukraine's international obligations to implement EU state aid rules was analysed. It is established that, due to the selective implementation of EU law and the inconsistency of the base Law of Ukraine "On State Aid to Undertakings" with the Association Agreement between Ukraine and the EU, no expected transformational impact on state aid mechanisms took place. Theoretical and applied bases of formation of the complex structure of state aid mechanisms are substantiated, which envisage the application of developments in industrial policy, investment policy, and international standards and practices. A holistic approach to improving the following mechanisms of state aid to undertakings is proposed: an organizational, legal, mechanism for providing, evaluation, and adjustment, as well as a mechanism for monitoring the impact on competition and trade. As part of the improvement of the organizational mechanism, it is proposed to: change the structure of advisory bodies under the Cabinet of Ministers of Ukraine; clarify the functions of the relevant Deputy Prime Minister and the Ministry of Strategic Sectors or establish a separate government body; introduce an analysis of the impact of the planned state intervention on trade with the EU and competition; use theoretical principles of state intervention, domestic and internationally recognized priorities of state aid, positions of stakeholders to determine priorities of aid or support. To improve the legal mechanism, a necessity of using the provisions of the EU-Ukraine Association Agreement in full is justified, as well as of introducing a number of amendments to the Law of Ukraine "On State Aid to Undertakings" to assess properly the impact of state aid on trade with the EU and removing obstacles to applying the EU rules. Implementation of these proposals, accordingly, will enable the full functioning of the control mechanism on the impact on competition and trade. In order to improve the mechanism for providing, evaluating, and adjusting state aid, the need to integrate the goals and objectives of state aid policy with sectoral policies has been demonstrated, and it is proposed to make full use of aid instruments allowed under international approaches and norms. In addition, it is proposed to use indicators of effectiveness, efficiency, and quality to evaluate state aid schemes and measures. Keywords: state aid to undertakings, legal and organizational mechanisms of state aid, modernization of state aid mechanisms, international economic integration, public intervention in economic activity, public support, subsidies to undertakings, rules of the European Union in the field of state aid to undertakings, promotion of the development of small and medium enterprises, industrial policy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балдич Наталія Іванівна

2. Baldych Nataliia I.

Кваліфікація: к. держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толуб'як Віталій Семенович

2. Tolubiak Vitalii S.

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горник Володимир Гнатович

2. Hornuk Volodumur H.

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лелеченко Анжела Павлівна
2. Lelechenko Anzhela Pavlivna

Кваліфікація: к. держ.упр., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колтун Вікторія Семенівна
2. Koltun Viktoriia S.

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Рачинський Анатолій Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Рачинський Анатолій Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.